

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни / освітнього компонента	Біогеоценологія
Освітня програма	«Середня освіта (Природничі науки)»
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредитів, 90 годин
Вид підсумкового контролю	Залік
Мова викладання	Українська
Викладач	Виговський Ігор Вікторович, кандидат с/г наук, доцент
CV викладача на сайті кафедри	https://pnmn.rshu.edu.ua/professor/vigovskiy-igor-viktorovich
E-mail викладача:	vugovskiy@mail.rv.ua

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системних наукових знань про закономірності організації, структуру, функціонування та розвиток біогеоценозів як складних природних систем, а також про взаємодію біотичних і абіотичних компонентів екосистем. Вивчення дисципліни спрямоване на формування цілісного наукового уявлення про функціонування природних екосистем, їх динаміку, стійкість та роль у підтриманні екологічної рівноваги біосфери.

Основними **завданнями** вивчення навчальної дисципліни є:

засвоєння теоретичних основ біогеоценології та її місця у системі сучасних природничих наук;

формування уявлень про структуру, склад та основні компоненти біогеоценозів;

вивчення закономірностей взаємодії організмів між собою та з абіотичними факторами середовища;

ознайомлення з особливостями трофічних зв'язків, енергетичних потоків та кругообігу речовин у природних екосистемах;

вивчення процесів формування, розвитку та динаміки біогеоценозів;

аналіз факторів стійкості та саморегуляції природних екосистем;

формування здатності оцінювати вплив антропогенних факторів на функціонування біогеоценозів та визначати шляхи їх збереження.

Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретико-методологічні основи біогеоценології

Тема 1. Біогеоценологія як науковий напрям дослідження природних екосистем.

Предмет, об'єкт, завдання та методи біогеоценології. Історія становлення науки та її місце у системі природничих дисциплін.

Тема 2. Структурна організація біогеоценозу.

Поняття про біогеоценоз. Біотичні та абіотичні компоненти екосистем. Просторова та функціональна структура біогеоценозів.

Тема 3. Трофічна структура та енергетичні потоки у біогеоценозах.

Продуценти, консументи та редуценти. Харчові ланцюги та трофічні мережі. Потоки енергії в екосистемах.

Тема 4. Біогеохімічні цикли та кругообіг речовин у біогеоценозах.

Основні типи кругообігів речовин у природі. Значення біогеохімічних процесів для функціонування екосистем.

Модуль 2. Динаміка та функціонування біогеоценозів

Тема 5. Формування та розвиток біогеоценозів.

Процеси становлення екосистем. Первинні та вторинні сукцесії. Закономірності розвитку біогеоценозів.

Тема 6. Стійкість, саморегуляція та динаміка біогеоценозів.

Екологічна рівновага, стабільність та механізми саморегуляції природних екосистем.

Тема 7. Антропогенна трансформація біогеоценозів та проблеми їх охорони.

Вплив господарської діяльності людини на природні екосистеми. Основи раціонального використання та збереження біогеоценозів.